

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

I. ÚS 68/2021-11

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu Rastislava Kaššáka a sudcov Jany Baricovej (sudkyňa spravodajkyňa) a Miloša Maďara o ústavnej sťažnosti sťažovateľa [REDACTED], [REDACTED], [REDACTED], zastúpeného advokátkou [REDACTED], [REDACTED], proti postupu Okresného súdu Bratislava II v konaní vedenom pod sp. zn. 31 Ro 1117/2009 takto

r o z h o d o l :

Ústavnú sťažnosť **o d m i e t a .**

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavná sťažnosť sťažovateľa

1. Sťažovateľ sa ústavnou sťažnosťou domáha zrušenia vykonateľnosti platobného rozkazu Okresného súdu Bratislava II (ďalej len „okresný súd“) č. k. 31 Ro 1117/2009 zo 7. októbra 2009 a prikázania okresnému súdu vyznačiť vykonateľnosť platobného rozkazu „k 21. októbru 2020“, pretože je presvedčený, že nesprávnym postupom okresného súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 31 Ro 1117/2009 pri doručovaní platobného rozkazu sťažovateľovi a následnom vyznačení vykonateľnosti platobného rozkazu boli porušené jeho základné právo podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a právo podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“).

2. Z obsahu ústavnej sťažnosti a priložených príloh vyplýva, že sťažovateľ listom z 21. júla 2020 požiadal okresný súd o vyhotovenie a zaslanie „*rovnopisu platobného rozkazu – pod spisovou značkou 31 Ro/1117/2009*“, tvrdiac, že ho do uvedeného dátumu „*nedostal*“. Po uhradení súdneho poplatku okresný súd zaslal sťažovateľovi tri rovnopisy rozhodnutí vydaných v konaní vedenom okresným súdom pod sp. zn. 31 Ro 1117/2009, ktoré sťažovateľ prevzal 6. októbra 2020.

3. Podstatou ústavnej sťažnosti je tvrdenie sťažovateľa, že mu v roku 2009 zo strany okresného súdu nebolo riadne doručené „*ani jedno*“ z rozhodnutí vydaných v konaní vedenom okresným súdom pod sp. zn. 31 Ro 1117/2009. Podľa názoru sťažovateľa okresný súd pochybil nielen pri doručovaní platobného rozkazu sťažovateľovi, ale aj pri vyznačení vykonateľnosti platobného rozkazu, ktorý mu bol doručený až 6. októbra 2020. Sťažovateľ uviedol, že ho v roku 2020 vyzval (bližšie neoznačený) správca konkurznej podstaty (bližšie neoznačeného) úpadcu na predloženie

platobného rozkazu, preto sa domnieval, že „vo veci nebolo ešte rozhodnuté, nakoľko odporca bol dlhodobo vo výkone trestu“.

4. Vzhľadom na uvedené sťažovateľ za posledný deň na podanie ústavnej sťažnosti považuje 7. december 2020 a tvrdí, že nemá iné právne prostriedky „na odstránenie zásahov do jeho základných práv na riadne doručovanie v súdnom konaní“.

II.

Konanie pred okresným súdom

5. Z vyžiadaného spisu okresného súdu sp. zn. 31 Ro 1117/2009 (ďalej len „súdny spis“) ústavný súd zistil, že sťažovateľ (navrhovateľ) sa návrhom na vydanie platobného rozkazu zo 17. júla 2009 domáhal proti ■■■■ (ďalej len „odporca“) zaplata sumy 59 794 eur s príslušenstvom z titulu vrátenia pôžičky.

5.1 Okresný súd platobným rozkazom uložil odporcovi, aby do 15 dní odo dňa doručenia platobného rozkazu zaplatil navrhovateľovi sumu 59 794 eur spolu s úrokom z omeškania 9 % od 6. decembra 2008 a 1. januára 2009 až do jeho zaplata a nahradil trovy konania v sume 3 587,50 eur alebo aby v tej istej lehote podal odpor na tomto súde (č. 1. 18 súdneho spisu). Platobný rozkaz doručovaný doporučené, do vlastných rúk, odporca prevzal 11. novembra 2009; odpor proti platobnému rozkazu nepodal. Poštová zásielka obsahujúca platobný rozkaz doručovaný doporučené, do vlastných rúk sťažovateľa, na adresu Vlčie hrdlo 584/56, 018 51 Nová Dubnica, sa 11. novembra 2009 vrátila okresnému súdu z dôvodu, že „adresát je neznámy“ (č. 1. 19 súdneho spisu).

5.2 Okresný súd opravným uznesením č. k. 31 Ro 1117/2009-21 z 19. novembra 2009 opravil platobný rozkaz v časti bydliska navrhovateľa tak, že bydlisko navrhovateľa na platobnom rozkaze správne znie: „■■■■“ (ďalej len „opravné uznesenie č. 1“). Na základe pokynu ■■■■, vyššej súdnej úradníčky, z 19. novembra 2009 malo byť opravné uznesenie č. 1 doručené sťažovateľovi „spolu s obsahom obálky č. 1. 19“; táto obálka je v súčasnosti prázdna. Opravné uznesenie č. 1 doručované doporučené, do vlastných rúk, odporca prevzal 14. decembra 2009. Opravné uznesenie č. 1 a platobný rozkaz doručované doporučené, do vlastných rúk, sťažovateľ prevzal 27. novembra 2009, čo potvrdil vlastnoručným podpisom na poštovej doručenke.

5.3 Dňa 14. decembra 2009 sa na okresný súd dostavila ■■■■, koncipientka advokátskej kancelárie ■■■■ (ďalej len „advokátska kancelária“), v mene ktorej koná konateľ a advokát ■■■■ (ďalej len „právny zástupca“), ktorej po predložení plnomocenstva sťažovateľa z 25. novembra 2009, ktorým splnomocnil advokátsku kanceláriu, aby ho v plnom rozsahu zastúpila „najmä pred príslušným Okresným súdom, v právnej veci vymáhania pohľadávok voči pánovi ■■■■“ s tým, že „splnomocnený je ďalej oprávnený udeľovať v rozsahu tohto plnomocenstva substitučné plné moci tretím osobám“ (č. 1. 22 súdneho spisu), ako aj substitučného plnomocenstva, ktoré ju oprávňovalo „nahliadať do spisu vedeného na Okresnom súde Bratislava II pod sp. zn. 31 Ro/117/2009, ako aj... robiť si z neho odpisy, výpisy a požadovať a preberať alebo zhotovovať kópie dokumentov, ktoré sú jeho obsahom“ (č. 1. 23 súdneho spisu), bol odovzdaný platobný rozkaz (č. 1. 24 súdneho spisu), ako aj fotokópie iných dokumentov (č. 1. 25 súdneho spisu).

5.4 Dňa 21. januára 2019 bol okresnému súdu doručený návrh sťažovateľa na opravu platobného rozkazu v znení opravného uznesenia č. 1 (č. 1. 26 – 28 súdneho spisu).

5.5 Okresný súd opravným uznesením č. k. 31 Ro 1117/2009-31 z 19. novembra 2009 opravil platobný rozkaz v časti úrokov z omeškania tak, že výroková časť platobného rozkazu po oprave znie: „Ukladá odporcovi, aby do 15 dní odo dňa doručenia platobného rozkazu zaplatil navrhovateľovi sumu 59 794 € spolu s úrokom z omeškania 9 % ročne zo sumy 19 916,35 € od 6. decembra 2008 do zaplataenia a zo sumy 39 832,70 € od 1. januára 2009 do zaplataenia, a nahradil trovy konania v sume 3 587,50 €, alebo aby v tej istej lehote podal odpor na tomto súde“ (ďalej len „opravné uznesenie č. 2“). Opravné uznesenie č. 2 doručované doporučené, do vlastných rúk, odporca prevzal 3. februára 2010. Opravné uznesenie č. 2 doručované doporučené, do vlastných rúk, právny zástupca sťažovateľa prevzal 1. februára 2010.

5.6 Podľa vyznačenej doložky právoplatnosti platobný rozkaz nadobudol právoplatnosť a vykonateľnosť 15. decembra 2009 v spojení s opravným uznesením č. 1, ktoré nadobudlo právoplatnosť a vykonateľnosť 30. decembra 2009, a opravným uznesením č. 2, ktoré nadobudlo právoplatnosť a vykonateľnosť 19. februára 2010.

III.

Predbežné prerokovanie ústavnej sťažnosti

6. Pri predbežnom prerokovaní návrhu na začatie konania podľa § 56 zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) je ústavný súd povinný skúmať, či doručený návrh obsahuje všeobecné náležitosti podania (§ 39 zákona o ústavnom súde), všeobecné náležitosti návrhu na začatie konania (§ 43 zákona o ústavnom súde) a osobitné náležitosti ústavnej sťažnosti (§ 123), či spĺňa podmienky konania pred ústavným súdom (§ 124 a § 132 ods. 1 a 2 zákona o ústavnom súde), ako aj to, či nie sú dané dôvody na jeho odmietnutie podľa § 56 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

7. Predmetom posudzovania ústavného súdu je otázka riadneho doručenia rozhodnutí okresného súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 31 Ro 117/2019 sťažovateľovi, ktorý v ústavnej sťažnosti napáda nesprávny postup okresného súdu pri doručení platobného rozkazu sťažovateľovi a následnom vyznačení vykonateľnosti platobného rozkazu, ktorým malo dôjsť k porušeniu základného práva sťažovateľa podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru.

8. Platobný rozkaz je skráteným rozhodnutím vydaným v skrátenom (rozkaznom) konaní. Občiansky súdny poriadok účinný v čase vydania platobného rozkazu ustanovoval, že platobný rozkaz treba doručiť odporcovi do vlastných rúk, náhradné doručenie je vylúčené (§ 173); platobný rozkaz, proti ktorému nebol podaný odpor s odôvodnením, má účinky právoplatného rozsudku (§ 174 ods. 1). Doručenie platobného rozkazu do vlastných rúk žalovaného v podstate rovnako upravuje aj v súčasnosti účinná právna úprava [§ 266 ods. 1 Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“)]. Platobný rozkaz treba doručiť aj žalobcovi, keďže zákon predpokladá, že môže napadnúť platobný rozkaz v časti výroku o trovách konaniach. Do vlastných rúk sa doručujú písomnosti, pri ktorých tak ustanovuje zákon, a písomnosti, pri ktorých to nariadi súd (§ 111 ods. 2 CSP). Platobný rozkaz je rozhodnutím vo veci samej a má účinky právoplatného rozsudku, preto je namieste, aby bol doručený aj žalobcovi do vlastných rúk.

9. Ústavný súd konštatuje, že obsah súdneho spisu vyvracia tvrdenie sťažovateľa, že mu v roku 2009 zo strany okresného súdu nebolo riadne doručené „ani jedno“ z rozhodnutí vydaných v konaní vedenom okresným súdom pod sp. zn. 31 Ro 1117/2009.

10. Dňa 27. novembra 2009 sťažovateľ vlastnoručným podpisom na poštovej doručenke potvrdil prevzatie opravného uznesenia č. 1 a platobného rozkazu. Sťažovateľ, zastúpený advokátskou kanceláriou, následne návrhom doručeným okresnému súdu 21. januára 2019 požiadal o opravu platobného rozkazu v znení opravného uznesenia č. 1. Opravné uznesenie č. 2 prevzal právny zástupca sťažovateľa 1. februára 2010.

11. Niet teda žiadnych pochyb o tom, že sťažovateľovi bol platobný rozkaz doručený ešte predtým, ako listom z 21. júla 2020 požiadal okresný súd o vyhotovenie a zaslanie „*rovnopisu platobného rozkazu – pod spisovou značkou 31 Ro/1117/2009*“, tvrdiac, že ho do uvedeného dátumu „*nedostal*“.

12. Ústavný súd už v náleze č. k. II. ÚS 148/2018 zo 14. júna 2018 (ZNaU 24/2018) judikoval: „Všeobecný súd, ktorý ako orgán verejnej moci má povinnosť doručiť účastníkovi konania rozhodnutie vo veci samej do vlastných rúk, nemôže sa zodpovednosti za splnenie tejto povinnosti zbaviť z dôvodu, že doručením zásielky poveril poštový podnik, ktorý pri realizácii doručenia do vlastných rúk pochybil, v dôsledku čoho k fyzickému doručeniu zásielky nedošlo. Inými slovami, nesprávny postup poštového podniku pri realizácii doručenia zásielky do vlastných rúk nemôže ísť na ťarchu účastníka konania a nemôže zakladať zákonnú fikciu doručenia rozhodnutia vo veci samej do vlastných rúk.“

13. Posudzovaný prípad je však iný. Ústavný súd nezistil žiadne pochybenie zo strany okresného súdu pri doručovaní platobného rozkazu v spojení s opravným uznesením č. 1 a opravným uznesením č. 2 sťažovateľovi, preto ústavnú sťažnosť odmietol podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde ako zjavne neopodstatnenú.

14. Ústavný súd považuje za absurdné, že o stav konania vedeného okresným súdom pod sp. zn. 31 Ro 1117/2009 sa sťažovateľ začal zaujímať po viac ako desiatich rokoch od jeho skončenia, keď ho (bližšie neoznačený) správca konkurznej podstaty (bližšie neoznačeného úpadcu) vyzval na predloženie platobného rozkazu.

15. Takéto správanie sťažovateľa odporuje zásade „*vigilantibus iura scripta sunt*“ [t. j. „práva patria len bdelym (pozorným, ostražitým, opatrným, starostlivým), teda tým, ktorí sa aktívne zaujímajú o ochranu a výkon svojich práv], ktorá vyžaduje, aby aj strana sporu sledovala svoje subjektívne práva a robila také kroky, v dôsledku ktorých by nedochádzalo k ich ohrozovaniu a poškodzovaniu (III. ÚS 417/2018).

16. Pokiaľ sa sťažovateľ od ústavného súdu domáhal zrušenia vykonateľnosti platobného rozkazu a prikázania okresnému súdu vyznačiť vykonateľnosť platobného rozkazu „*k 21. októbru 2020*“, ústavný súd konštatuje, že takýmito kompetenciami vo vzťahu k rozhodnutiam všeobecných súdov nedisponuje (pozri § 127 ods. 2 ústavy a § 133 zákona o ústavnom súde).

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 23. februára 2021

Rastislav Kašák
predseda senátu